

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2015. december 15-én e-mailben kérte az alperest, hogy 15 napon belül közölje: a Dr. Sándor Ügyvédi Irodának, illetve dr. Sándor Sz. Zsolt ügyvédnek az önkormányzattól kapott ügyvédi megbízása mely ügyvédi feladatok ellátására terjed ki, mióta áll szerződéses kapcsolatban, kiválasztására milyen módon került sor, a feladatok ellátásáért mekkora összegű díjazásban részesül, illetőleg kérte valamennyi ügyvédi megbízása szerződés és keretszerződés felperes részére történő kiadását.
- [2] Az alperes 2015. december 17-én kelt válaszlevelében a felperes által kért adatok kiadásának teljesítésére vonatkozó határidőt meghosszabbította, de ezt követően a kért adatok kiadására irányuló kérelmet nem teljesítette a meghosszabbított határidőben sem.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a kérelemben igényelt adatok kiadására azzal, hogy a kiadni kért adatok közé tartozik az a megbízási keretszerződés is, amely alapján a közbeszerzési eljárások teljes körű lebonyolítását végzi az ügyvédi iroda az alperes részére.
- [4] Az alperes az elsőfokú eljárásban ellenkérelmet nem terjesztett elő, a felperesi közérdekű adatigénylést érdemben nem vitatta. A 2016. április 19-én tartott tárgyaláson az adatigénylést részben teljesítette, ezt meghaladóan határidő engedélyezését kérte a további adatok közzélése tekintetében.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest arra, hogy 15 napon belül közölje a felperessel, hogy a dr. Sándor Ügyvédi Irodával, illetve a dr. Sándor Sz. Zsolt ügyvéddel mióta áll szerződéses kapcsolatban, kiválasztására milyen elvárási rendben került sor, megbízása melyen ügyvédi feladatok ellátására terjed ki, ezen feladatokért mekkora összegű díjazásban részesül, továbbá kötelezte valamennyi megbízási szerződés és keretszerződés felperes részére történő kiadására az alperest. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek ██████ forint perköltséget. Az elsőfokú ítélet indokolása az Alaptörvény, illetve az Infotv. vonatkozó rendelkezéseinek részletes ismertetésére szorítkozott azzal, hogy az alperes a keresetben foglaltakat érdemben nem vitatta. Az elsőfokú bíróság szerint a 2016. április 19-ei tárgyaláson az alperes rész-teljesítést végzett, a tárgyalás halasztására kizárólag azért került sor, mert a további adatok kiadására határidő engedélyezését kérte. Ezt követően képviselője a következő tárgyaláson nem jelent meg, beadványt nem terjesztett elő. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdésére utalással adott helyt a felperes keresetének.
- [6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy a díjazás tekintetében az alperesnek azt kell közölnie 15 napon belül a felperessel, hogy a megbízásban megjelölt ügyvédi feladatok ellátásáért mekkora összegű díjazásban részesül, illetve még mekkora összegű díjazásra jogosult. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek ██████ forint másodfokú perköltséget. A jogerős ítélet egyetértett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással, az érdemi döntéssel és annak jogi indokaival. A másodfokú bíróság csupán az

Pfv.IV.20.268/2017/5.

elsőfokú ítélet kisebb pontosítására látott okot. A jogerős ítélet álláspontja szerint az elsőfokú bíróság érdemben kimerítette a keresetet, rendelkezett annak valamennyi pontjáról. A jogerős ítélet indokolása kifejtette, hogy a fellebbezésben az alperes alaptalanul sérelmezte, hogy ha az alperes által csatolt, más személyhez intézett, más adatigénylési ügyben megtett nyilatkozatát az elsőfokú bíróság jelen perben nem vette figyelembe. A jogerős ítélet kiemelte azt, hogy ellenkérelmet az elsőfokú eljárásban az alperes nem terjesztett elő, az általa átadott okirat annak nem tekinthető. A jegyzőkönyvben az alperes akkor eljáró jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy „az önkormányzat teljesíteni fogja a felperesi követelésben foglalt adatokat, csak ennek teljes megtörténtéig szükséges egy kisebb határidő még az alperes részére”. A jogerős ítélet rögzítette: Az alperesnek az elsőfokú eljárásban nem volt olyan védekezésként előadott tényállítása, amelyet az elsőfokú bíróságnak mérlegelnie kellett volna. A csatolt okiratról megállapította, hogy az nem a felpereshez és nem is a bírósághoz címzett nyilatkozatot tartalmaz, nem minősül ellenkérelemnek.

- [7] A jogerős ítélet úgy foglalt állást, hogy az alperes a fellebbezésében már nem hivatkozhat olyan megtagadási okra, amelyet korábban nem hozott fel, így alappal nem hivatkozhat arra, hogy a kért adatok nem léteznek, illetve a fellebbezési ellenkérelem alappal hivatkozott arra, hogy az adatok kigyűjtése nem minősül új adat létrehozásának, az alperesnek pedig egyébként is az adott kérdésekben nyilvántartást kell vezetnie.
- [8] A jogerős ítélet rámutatott arra is, hogy az alperes által csatolt iratot ugyan részteljesítésként értékelte az elsőfokú bíróság, ugyanakkor nem sértett jogszabályt akkor, amikor ennek ellenére a keresetet teljes körűen alaposnak találta, mert a becsatolt irat tartalmazott ugyan bizonyos adatokat, de nem ismert pontosan az a feltett kérdés, amelyre az iratot kiadták, valamint nem tartalmaz teljességi nyilatkozatot sem arra nézve, hogy az valamennyi eddig megkötött szerződést tartalmazta-e. Az irat nem tartalmazott továbbá a korábban kötött és lejárt szerződésekre, illetve a dr. Sándor Sz. Zsolt ügyvéddel kötött szerződésekre sem tartalmazott nyilatkozatot. Megállapította a jogerős ítélet azt is, hogy a kért szerződések kiadására egyébként sem került sor.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereset elutasítását tartalmazó új határozat meghozatalát kérte, másodlagosan kérte a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára utasítását. A felülvizsgálati kérelem számos hivatkozást tartalmazott. Előadta, hogy a felperes keresete nem tartalmazott határozott kereseti kérelmet, ezért azt hiányos tartalma szerint kellett volna elbírálni. Álláspontja szerint a jogerős ítélet nem tesz eleget a kereseti kérelemhez kötöttség alapelveinek, nincs összhang a jogerős ítélet rendelkező része és annak indokolása között. Álláspontja szerint az ítélet ellentétes az Infotv. 3. § 5. pontjával, továbbá nem tisztázott az sem, hogy a felperes igényét konkrétan milyen formában és milyen módon kell teljesíteni. A kérelem szerint határozott kereseti igény hiányában nem tisztázott az sem, hogy az eljáró bíróságok túlterjeszkedtek-e a kereseti kérelmen vagy sem. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy történt-e részéről a 2016. április 19-i tárgyaláson részteljesítés. Ezt az eljáró bíróságok érdemben nem értékelték. Hivatkozott arra is, hogy az állandó bírói gyakorlat értelmében az adatigénylés a nyilvános forrás megjelölésével is teljesíthető. Az alperes hivatkozott arra is kérelmében, hogy a már közöltekén kívül további adatokkal nem rendelkezik, összesítésre nem kötelezhető, illetve külön nyilvántartást a megbízásokról nem kell vezetni. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy amennyiben nincs adat, akkor az értelemszerűen nem közölhető. Utalt arra is, hogy meghatározhatatlan fogalom az, hogy a jövőben az ügyvéd vagy ügyvédi iroda mekkora

Pfv.IV.20.268/2017/5.

összegű díjazásra lenne jogosult. Külön hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet nem tartalmazza azt, hogy az alperesnek az ígényt milyen módon kellene teljesítenie.

- [10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy az alperes által 2016. április 19-én átadott „tájékoztató” nem fedi le a kereseti kérelmet, továbbá más címzett részére készült irat nem tekinthető érdemi ellenkérelemnek sem.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [12] Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az 39. cikk (2) bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok. A jelen esetben vitathatatlan a Kúria szerint az, hogy a megbízási szerződésekre fordított vagyon (pénz) közpénznek minősül.
- [13] Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §-a szerint a törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága, a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon. A 2. § (1) bekezdése szerint e törvény hatálya a Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiterjed, amely a természetes személy adataira, valamint közérdekű adatra vagy közérdekből nyilvános adatra vonatkozik. A 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörrel, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésre, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat. A 6. pont értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.
- [14] A Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontja szerint a keresetlevélben fel kell tüntetni a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet (kereseti kérelem). A Pp. 215. §-a szerint a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen.
- [15] A Kúria álláspontja szerint a kereset tartalma teljes egyértelműséggel meghatározható, ezért nem volt szükség hiánypótlásra, illetve a hiányos kereseti kérelem jogkövetkezményeinek alkalmazására. Az ügyvédi iroda, valamint a konkrét ügyvéd (dr. Sándor Sz. Zsolt) személye között az „illetve” kifejezés használata az adott szövegösszefüggésben egyértelműen az „és” értelmében került használatra, tehát ez sem okozhatott érdemben értelmezési problémát.
- [16] A teljesítés módja tekintetében a közlés eszköze vonatkozásában a felperes nyilatkozatával a hiányosság pótolható volt, a Kúria ennek megfelelően rendelkezett. Egyébként az írásos közlésnek semmilyen akadálya nem volt, hiszen a felperes képviselőjének elérhetősége ismert.
- [17] A Kúria szerint helytállóan állapította meg a jogerős ítélet azt, hogy nem történt érdemben önkéntes teljesítés az úgynevezett tájékoztató átadásával (2016. április 19.), hiszen annak az

Pfv.IV.20.268/2017/5.

anyagának nem a felperes volt a címzettje, abban az ügyvéd személyére (dr. Sándor Sz. Zsolt) semmilyen utalás nem történt, a közvetlenül vele fennálló esetleges szerződéses kapcsolatra vonatkozóan, továbbá az igényben foglaltak szerinti konkrét szerződések kiadására sem került sor.

- [18] Arra helytállóan hivatkozott az alperes a Kúria szerint, hogy a kiadás megtagadási okaként az alperes hivatkozhat olyan körülményre, amelyre korábban nem hivatkozott, vagyis érdemben kell foglalkozni azzal az előadással, hogy az alperes további adatokkal nem rendelkezik, vagyis „nincs adat”. A Kúria szerint ugyanakkor ezt a hivatkozást érdemben nem lehetett megalapozottnak tekinteni. Egyrészt a már hivatkozott „tájékoztatásban” az alperes maga ismerte el, hogy legalábbis létrejöttek megbízási szerződések, arra pedig nem tett előadást, hogy ezek ne lennének fellelhetőek. Másrészt teljességgel életszerűtlen annak előadása az alperes részéről, hogy a tényleges pénzügyi teljesítésekről az önkormányzatnak ne állnának rendelkezésre érdemi adatok. A megkötött szerződésekből pedig nyilvánvalóan megállapíthatónak kell lennie a szerződések tárgyának, keltének, időtartamának és a megbízási díjnak egyaránt.
- [19] A Kúria szerint az adatszolgáltatási kérelemben, illetve a keresetben a felperes nem igényelt minőségileg „új” adatot, amelynek létrehozása egy professzionális apparátussal rendelkező alperes számára bármilyen számottevő nehézséget jelentene. Az igényben ugyanis alapvetően néhány megbízási szerződésről és azok pénzügyi teljesítéséről van szó, illetve annak közléséről, hogy a megbízott ügyvéd vagy ügyvédi iroda milyen módon került kiválasztásra. Az is nyilvánvaló, hogy a jövőben teljesítendő kifizetésekről csak a már megkötött és esetlegesen még hatályos szerződések alapján lehet nyilatkozni.
- [20] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta azzal a pontosítással, hogy meghatározta kétséget kizáróan a teljesítés módját is. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. Az eljárás illetékmentes.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [21] Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdés, 39. cikk (2) bekezdés, 2011. évi CXII. törvény 3. § (5) és (6) bekezdés, 6. § (1) bekezdés, 31. § (7) bekezdés, Pp. 125. §, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet, 1990. évi XCIII. törvény 5.§.(1) bek., 50.§.(1) bek.

Záró rész

- [22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2017. május 10.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró